

GEORGE ORWELL

HAYVAN ÇİFTLİĞİ

DESTEK YAYINLARI: 1434

ROMAN: 427

GEORGE ORWELL / HAYVAN ÇİFTLİĞİ

Örijinal Adı: Animal Farm

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Çevirmen: Melis Sarılar

Editör: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal

Destek Yayınları: Mart 2021

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-201-1

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42 – Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekmedyagrubu.com

Destek Dukkan

Deniz Ofset – Çetin Koçak

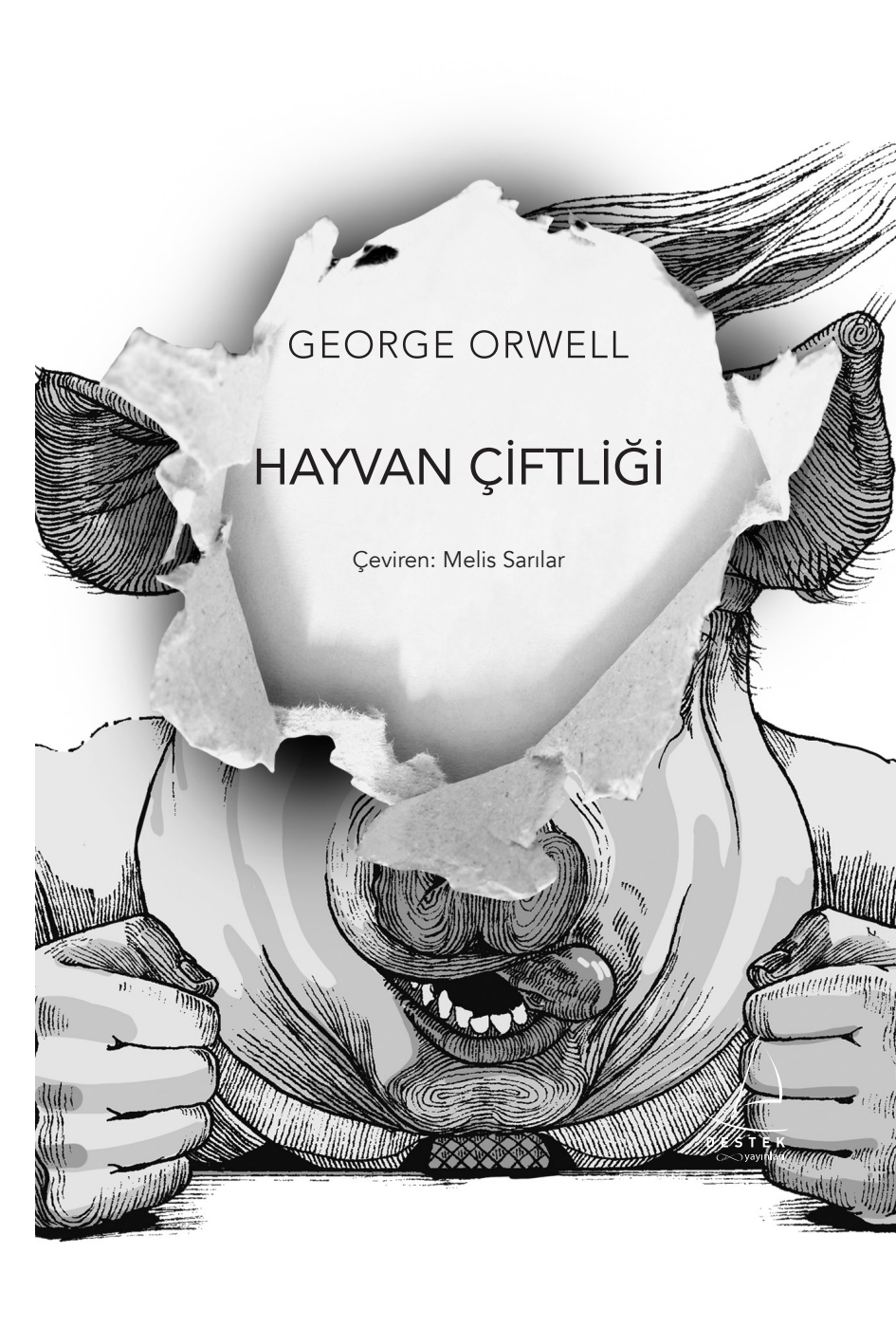
Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

GEORGE ORWELL

HAYVAN ÇİFTLİĞİ

Çeviren: Melis Sarılar

ESTEK
yayınevi

Gece olmuş, Tımar Çiftliği'nin sahibi Bay Jones kümesin kapısını örtmüştü. Fakat çok sarhoş olduğu için tavukların dışarı çıktıkları deliği kapatmayı unutmuştu. Avluda yalpalayarak yürürken, elindeki fenerin ışığı da bir o yana bir bu yana savruluyordu. Arka kapıda botlarını ayaklarıyla sıyırıp çıkardı, kilerdeki fıçıdan son bir bardak daha bira doldurup içti ve yatak odasına çıktı. Bayan Jones horuldamaya başlamıştı bile.

Yatak odasındaki ışık kapanır kapanmaz, çiftliğin tüm binalarında kıpırtılar başladı. Gündüz herkes haber uçmuştu: Büyük Başkan denilen ödüllü iri domuz bir gece önce gördüğü tuhaf rüyayı tüm hayvanlarla paylaşmak istiyordu. Bay Jones ortalıktan kaybolduğu anda büyük ahırda toplanmaya karar verilmişti. Büyük Başkan (yarışmaya Willingdon Güzeli adıyla katılmasına rağmen burada herkes ona Büyük Başkan diyordu) çiftlikte o kadar sayılıyordu ki herkes onun diyeceklerini duymak için uykusundan feragat etmeye hazırdı.

Başkan, büyük ağılın bir köşesindeki kirişe asılı bir fenerin aydınlattığı yükseltinin üstündeki saman döşesine çoktan yerleşmişti. On iki yaşındaydı ve son zamanlarda biraz tombullaşmıştı; sivri azıdişleri hiç kesilmemesine rağmen, bilge ve şefkatli görünen heybetli bir domuzdu. Öteki hayvanlar da çok geçmeden birer birer yanına gelip kendilerine konforlu bir yer bulmaya koyuldular. İlk önce Bluebell, Jessie ve Pincher adlı üç köpek görüldü; onları peşi sıra domuzlar izledi, yükseltinin hemen önündeki samanların üzerine yerleşttiler. Tavuklar pencere eteklerine iliştiler, güvercinler çatı kirişlerine tünediler, koyunlar ve inekler domuzların arkasına uzanıp geniş getirmeye başladılar.

Boxer ve Clover isimli iki koşum atı içeri beraber girdiler; samanların arasında olur da küçük bir hayvanı ezerim korkusuyla dikkatle yürüyorlar, kocaman, kıllı toynaklarını yere yavaş yavaş basıyorlardı. Clover, orta yaşa yaklaşmış, heybetli, anaç bir kısraktı; dördüncü tayını dünyaya getirdikten sonra eski diriliğine bir türlü kavuşamamıştı. Boxer ise neredeyse iki metre boyunda, iki beygir gücünde, oldukça iri bir hayvandı. Başından burnuna doğru inen çizgi onu biraz alık gösteriyordu ki çiftlikteki hayvanların en akıllısı sayılmazdı doğrusu, fakat metaneti ve muazzam çalışma kabiliyeti ile herkesin saygısını kazanmıştı. Atlardan sonra, beyaz keçi Muriel ile eşek Benjamin geldiler. Benjamin

çiftlikteki en yaşlı ve huysuz hayvandı. Arada bir konuşur, konuştuğunda da hep müstehzi laflar ederdi: “Tanrı bana sinekleri kovayım diye kuyruk vermiş; ama ben ne sinekler olsun isterim ne de kuyruğum!” Çiftlikteki hayvanlar arasında bir tek onun güldüğü görülmemişti. Neden gülmediği sorulursa, “Gülünecek ne var da güleyim?” diye cevaplardı. Fakat, etrafına göstermese de Boxer’a hayranlık duyardı; ikisi pazar günlerini bostanın arkasındaki çayırda beraber geçirir, hiç konuşmadan yan yana otarlardı.

İki at henüz yere uzanmıştı ki öksüz kalmış yavru ördekler tiz sesleriyle ötüşerek samanlığa girdiler; bir o yana bir bu yana koşturuyor, kendilerine ezilmeyecekleri bir yer arıyorlardı. Clover kocaman ön ayağıyla yavru-lara siper oldu, onlar da oraya sığınıp kıvrıldılar ve hemen uyuyakaldılar. Son anda Bay Jones’un iki tekerlekli arabasını çeken hafif safça olan beyaz kısırak Mollie geldi; keşmeşekerini çiğneyerek edalı edalı içeri yürüdü. Kendine önlerde bir yer buldu; dikkatleri üzerine çekmeyi umarak kırmızı kurdelelerle örülü ak yel-sini sağa sola savurmaya başladı. Son olarak da kedi geldi ve her zamanki gibi en sıcak yeri aradı, sonunda Rover ile Clover’ın arasına sığıştı; Büyük Başkan’ın konuşması boyunca, söylediklerinden hiçbirini dinlemeden keyifle mırıldanıp durdu.

Arka kapının arkasındaki tünekte uyuyan evcil kuzgun Moses haricinde, tüm hayvanlar oradaydı artık. Herkesin yerini alıp, sessizce onu beklediğini gören Başkan, genzini temizleyip konuşmaya başladı:

“Yoldaşlar, dün gece tuhaf bir rüya gördüğümü hepiniz duymuşsunuzdur. Rüyaya gelmeden evvel size başka bir şey söyleyeceğim. Ömrümün son demlerine gelmiş bulunmaktayım yoldaşlar. Bu yüzden bugüne kadar deneyimlediklerimi sizlere aktarmayı görev bilirim. Çok uzun bir hayatım oldu, ağılımda kendi başıma düşünecek çok zamanım vardı; yaşamakta olan her hayvan kadar anladım bu dünya düzenini... Sizinle işte bu konu hakkında konuşmak isterim.

Şimdi, yoldaşlar, nasıl bir hayat yaşıyoruz? Önce bununla yüzleşelim: Şu kısa ömrümüz sefalet içinde çalışarak geçiyor. Doğarız, hayatta kalmamıza yetecek kadar yiyecek verirler, sağlam kalanlarımızı insafsızca sömürür, işlerine yaramaz hale geldiğimizde ise korkunç bir zalimlikle boğazlarlar. İngiltere’de bir yaşına basmış hiçbir hayvan gün yüzü görmez, dinlenme nedir bilmez. İngiltere’de hiçbir hayvan özgür değildir. Hayatımız sefalet ve kölelikten ibarettir! İşte bu yadsınamaz bir gerçektir.

Bu duruma Doğa’nın bir kanunudur diyebilir miyiz peki? Ülkemiz, vatandaşlarına düzgün bir hayat

sunamayacak kadar yoksul mudur? Hayır yoldaşlar, bin kere hayır! İngiltere toprağı bereketlidir, iklimi güzeldir, bugün burada yaşayan hayvanlardan da fazlasına rahatlıkla yiyecek sağlayabilir. Sadece bu bizim çiftlik bile bir düzine atı, yirmi ineğı, yüzlerce koyunu besleyebilir, hatta bize hayal bile edemeyeceğimiz kadar rahat ve itibarlı bir yaşam sunabilir. Peki o zaman neden bu sefilliğe katlanalım? İnsanlar emeğimizle ürettiğimiz hemen her şeyi bizden alıyorlar. Yoldaşlar, işte tüm sorunlarımızın tek kaynağı tek bir kelime ile özetlenebilir: İnsan. İnsan yegâne düşmanınızdır. İnsanı ortadan kaldırın, açlığın ve sömürünün kökü sonsuza dek kazınır bu dünyadan.

İnsan üretmeden tüketen varlıktır. Süt vermez, yumurtlamaz, gücü çift sürmeye yetmez, tavşan yakalayacak kadar hızlı koşamaz. Fakat yine de tüm hayvanların efendisidir. Hayvanları çalıştırır, onlara açlıktan ölmeyecek kadar yiyecek verir, geri kalanını kendine ayırır. Biz ise tarlayı sürer, gübremizle toprağı besleriz ve bizim postumuzdan başka bir şeyimiz yoktur. Siz, karşımdaki inekler; bu yıl kaç bin galon süt verdiniz? Nerede gürbüz danalar yetiştireceğiniz sütleriniz? Sütünüzün her damlası düşmanımızın boğazından lıkır lıkır geçti. Peki ya siz tavuklar; bu yıl kaç yumurta yumurtladınız, o yumurtaların kaçını kuluçkalayabildiniz? Neredeyse tümü Jones ve adamları para kazansın

diye pazarda satıldı. Ve sen Clover, nerede doğurduğun dört tay; nerede yaşlılığında sırtını yaslayacağın tayların? Dördü de bir yaşına bastıklarında satıldı; onları bir daha göremeyeceksin. İnsanlara verdiğin o dört evlat ve tarladaki emeklerinin karşılığında sana bir gıdım yem ve leş bir ahırdan başka ne verdiler?

Ve şu sefil ömrümüzün ne zaman biteceğine bile onlar karar verir. Ben yine şanslı sayılırım, şu dünyada göreceğim kadar gördüm, bu yüzden çok da yakınmıyorum. On iki yaşındayım, dört yüzden fazla çocuğum oldu. Bir domuz ne kadar yaşayabilirse o kadar yaşadım. Ama hiçbir hayvan o zalim bıçaktan kaçamaz. Siz, karşımda oturan domuzcuklar; bir yıl içinde bıçağın altında çıglık çığlığa can verirsiniz. Bu korkunç son hepimiz için kaçınılmaz; inekler, domuzlar, tavuklar, koyunlar, hepimiz için. Atlar ve köpeklerin sonu da sanmayın ki bizden farklı. Sen, Boxer, hele bir kuvvetten düş, o dakikada kocamış atları alan kasaba satılırsın. Boğazın kesilir, kazana atılıp bir güzel kaynatılır, av köpeklerine mama olursun. Köpeklere gelince; yaşlanıp dişsiz kaldıklarında Jones boyunlarına taş bağlayıp en yakın gölde boğar onları.

Yoldaşlarım! Bugüne kadar başımıza gelen tüm kötülüklerin insanlığın gaddarlığından kaynaklandığı apaçık değil mi? Şu insanlardan kurtulduk mu

emeğimizin ürünleri kendimize kalır. İşte o vakit zengin ve özgür oluruz. Öyleyse ne yapmalıyız? Gece gündüz çalışıp, canımızı dişimize takıp insan ırkını alt etmeliyiz! Size söyleyeceğim şudur yoldaşlarım: İsyan edelim! Bu isyan ne zaman gerçekleşir bilemem; belki haftaya, belki yüz yıl sonraya; fakat şu ayaklarımın altındaki samanı gördüğüm gibi görüyorum: Adalet er ya da geç yerini bulacaktır. Yoldaşlar, bunu sakın ola aklınızdan çıkarmayın! Ve en önemlisi, bu sözlerimi sizden sonra gelenlere de aktarın; böylece gelecek kuşaklar da zaferi elde edinceye kadar, yılmadan savaşsın...

Ve yoldaşlar, bu yolda asla umutsuzluğa düşmeyin. Hiçbir yargı sizi yolunuzdan saptırmasın. Size insanlar ve hayvanlar ortak bir paydada birleşir, birinin refahı diğerrinin de refahıdır diyenler çıkabilir. Onlara aldırmayın. Hepsi yalan. İnsan ırkı kendinden başka kimseyi düşünmez. Bu kavgamızda bütün hayvanlar bozulmaz bir birlik olalım, kusursuz bir yoldaşlık sağlayalım. Bütün insanlar düşmandır! Bütün hayvanlar yoldaştır!”

O anda koca bir patırtı koptu. Başkan konuşurken, deliklerden içeri sürünen dört koca sıçan, popolarının üzerine oturmuş, onu dinliyorlardı. Köpekler onları görür görmez saldırıya geçmişler, sıçanlar da son anda

deliklerine kaçıp canlarını kurtarmışlardı. Başkan ayağını kaldırıp kalabalığı susturdu.

“Yoldaşlar! Konuşmamız gereken bir husus var. Sıçanlar ve tavşanlar gibi yabani hayvanlar dostumuz mu, düşmanımız mı? Oylayalım. Sorum şudur: Sıçanlar yoldaşımız mıdır?”

Oylama hemen başladı; büyük çoğunluk sıçanların yoldaş olduğuna karar verdi. Sadece dört muhalif oy vardı; bu oyların sahipleri ise üç köpek ve bir kediydi. Sonradan kedinin hem evet hem hayır oyu kullandığı ortaya çıktı. Büyük Başkan, konuşmaya devam etti:

“Söyleyecek fazla bir şeyim kalmadı. Yalnız tekrar şunu hatırlamanızı isterim: Tek düşmanımız insanoğlu ve onun sebep olduğu musibetlerdir. İki ayaklılar düşmanımız, dört ayaklılar ve kanatlılar dostumuzdur. Şunu da unutmayın: İnsan’a karşı savaşırken sonunda onun gibi olmayın. Onu yendiğimizde bile, onun kötü alışkanlıklarını edinmeyin. Hiçbir hayvan katiyen bir evde yaşamamalı, yatakta yatmamalı, kıyafet giymemeli, içki ve sigara içmemeli, paraya el sürmemeli, ticaret yapmamalı. İnsan’a ait tüm alışkanlıklar kötüdür. Ve en mühimi, hiçbir hayvan kendi türüne zorbalık etmemeli. Zayıf ya da güçlü, zeki ya da ahmak, hepimiz kardeşiz. Hiçbir hayvan başka bir hayvanı öldürmemeli. Bütün hayvanlar eşittir.

Şimdi size gördüğüm rüyadan söz edebilirim yoldaşlarım. Tamamını anlatamam, ama İnsan yok olduktan sonra dünyanın nasıl bir yer olduğunu gördüğümü söyleyebilirim. Bu rüya bana çoktandır unuttuğum bir şeyi anımsattı. Yıllar önce, ben küçük bir domuzken, annem ve diğer dişi domuzlar, yalnızca melodisini ve ilk üç sözcüğünü bildikleri eski bir şarkı söylerlerdi. Şarkının melodisi küçükken aklımdaydı ama üzerinden yıllar geçince unutmuştum. Dün gece rüyamda tekrar geldi aklıma. Hatta, şarkının sözlerini dahi hatırladım. Eminim ki bu şarkı hayvanların eskiden söylediği, sonra da kuşaklardır unutulmuş bir şarkıydı. Şimdi size bu şarkıyı söyleyeceğim yoldaşlar. Yaşlıyım, sesim boğuk, ama size melodisini öğrettiğimde siz bu şarkıyı benden daha güzel söyleyebilirsiniz. Şarkının adı, *İngiltere'nin Hayvanları*.”

Büyük Başkan genzini temizleyip şarkıyı söylemeye başladı. Sesi gerçekten de boğuktu ama hiç de fena söylemiyordu. Şarkının canlı bir melodisi vardı, Clementine ile La Cucaracha arası bir şarkıydı. Sözleri şöyleydi:

*“İngiltere'nin hayvanları, İrlanda'nın hayvanları
Bütün iklim ve ülkelerin hayvanları
Kulak verin müjdeli haberime
Geliyor Altın Çağ bize!*

Er ya da geç o gün gelecek
Zorba insan devrilecek
Ve İngiltere'nin bereketli topraklarında
Sadece hayvanlar yürüyecek.

Burnumuz halkadan kurtulacak
Sırtımıza vurulan semer parçalanacak
Karnımıza saplanan mahmuz paslanacak
Gaddar kırbaç bir daha şaklamayacak!

Zenginliğimiz akılları baştan alacak
Buğdayı, arpası, yulağı, samanı
Yoncası, fasulyesi, pancarı
O gün bizim olacak.

İngiltere'nin topraklarına güneş doğacak
Irmakları pırıl pırıl akacak
Tatlı tatlı esecek rüzgâr
Özgürlük bizimle olduğunda ancak.

O günü görmeden ölsek dahi
Bu uğurda savaşmalı
İnekler, atlar, kazlar, hindiler hep birlikte
Canını dişine takmalı.

*İngiltere'nin hayvanları, İrlanda'nın hayvanları
Bütün iklim ve ülkelerin hayvanları
Kulak verin müjdeli haberime, haber salın her yere
Geliyor Altın Çağ bize!"*

Şarkı hayvanları vahşi bir heyecana kaptırmıştı. Başkan daha şarkının sonuna gelmeden, hep bir ağızdan ona katılmaya başlamışlardı. En ahmakları dahi şarkının melodisini ve sözlerinden birkaçını kapmıştı; domuzlar ve köpekler gibi akıllı olanlarıysa şarkıyı birkaç dakika içinde ezberlemişti. Birkaç denemeden sonra, çiftlikte hep bir ağızdan söylenen *İngiltere'nin Hayvanları* yankılandı. İnekler böğürüyor, köpekler havlıyor, koyunlar meliyor, atlar kişniyor, ördekler vaklıyordu. Şarkı o kadar hoşlarına gitmişti ki tam beş kere söylediler; Bay Jones uyanıp da onları bölmese, belki de tüm gece devam edeceklerdi.

Fakat ne yazık ki Bay Jones gürültüyü duyduğu gibi yataktan fırladı; avluya tilki girdiğini sanmıştı. Yatak odasının köşesinde duran tüfeğini kapıldığı gibi karanlığa altı el ateş etti. Saçmalar samanlığın duvarına saplandı ve hayvanlar telaş içerisinde yerlerine dağıldılar. Kuşlar tünelerine sığırdı, hayvanlar samanlara uzandılar ve kısa bir süre sonra bütün çiftlik uykuya daldı.

Büyük Başkan üç gece sonra uykusunda huzur içinde öldü. Bedeni meyve bahçesinin kıyısında bir yere gömüldü.

Martin ilk aylarıydı. Sonraki üç ay boyunca bir sürü gizli etkinlik düzenlendi. Başkan'ın konuşması çiftliğin en zeki hayvanlarına hayata farklı bir bakış açısı vermişti. Öngördüğü isyanın ne zaman başlayacağı konusunda kimsenin bir fikri yoktu; o günü görebilecek kadar ömürlerinin olup olmadığını bilmiyorlardı; ama o görevlerinin o güne hazırlık yapmak olduğunun apaçık farkındaydılar. Diğerlerini eğitme ve örgütleme işi, tabiatıyla, hayvanların en zeki olanları olarak bilinen domuzlara verildi. Domuzlar arasında en seçkinleri Bay Jones'un satmak için yetiştirdiği Snowball ve Napoleon adında iki genç erkek domuzdu. Napoleon, heybetli, haşın bakışlı bir Berkshire domuzdu; daha doğrusu çiftlikteki tek Berkshire'dı. Ağzı pek laf yapmazdı ama tuttuğunu koparan biri olarak

tanınırdı. Snowball, Napoleon'dan daha neşeli, daha canlı bir domuzdu; yaratıcılık ve hitabet konusunda ondan daha iyiydi; ama Napoleon kadar karakter sahibi olmadığı söylenirdi. Çiftlikteki diğer tüm erkek domuzlar besi domuzuydu. İçlerinde en meşhurları, yusuvarlak yanakları, ıslıl ıslıl gözleri, cırtlak sesi ve yerinde duramayan halleri ile tıknaz Squealer'dı. İyi bir konuşmacıydı; ciddi konuları tartışırken heyecandan bir oraya bir buraya zıplar, kuyruğunu büyük bir hızla sallardı; ve bu hareketleri nedeni bilinmez bir şekilde onu çok ikna edici kılardı. Onun için "Siyahı beyaz yapar," derlerdi.

Bu üç domuz Büyük Başkan'ın görüşlerinin üzerinde detaylı bir şekilde çalışmış; "Hayvancılık" adını verdikleri bir düşünce sistemi kurmuşlardı. Haftada birkaç gece, Bay Jones uyuduktan sonra, samanlıkta gizli toplantılar tertipliyor, Hayvancılık'ın temel esaslarını diğer hayvanlara aktarıyorlardı. İlk başta büyük bir ahmaklık ve umursamazlıkla karşılaşmışlardı. Hayvanlardan bazıları "Efendimiz" dedikleri Bay Jones'a karşı sadık olmaları gerektiğini söylüyor, bazıları ise "Bay Jones bizi besliyor. O olmasa, aç kalırız" diye cahilce laflar ediyorlardı. Kimisi "Biz öldükten sonra olacakları neden umursayalım?" ya da "Madem bu isyan er ya da geç gerçekleşecek, biz çalışsak ne olur çalışmasak ne olur?" gibi sorular soruyorlardı. Domuzlar,